

GÜNDE 12 SAAT DERS ÇALIŞIYORLAR KPSS İÇİN AĞIR İŞÇİLİK

HERKES MEMURLUK PEŞİNDE

**Sanayide
'altın bilezik'
sahibi olmak
istemeyen
gençler
memurluğa
fokuslandı.
iki milyonu
aşkın genç,
günün yarı-
sını KPSS'ye
hazırlık için
harcıyor**

» Dünyadan kopuyorlar

Fabrikalar eleman ararken işsizler tarafında bambaşka bir tablo hâkim. İki milyon genç işsiz var. Ancak öğrenciler dâhil 2,2 milyon kişi, iş aramak yerine KPSS'ye girdi. Uzmanlar "Eve kapanıp günde 12 saat ders çalışıyorlar. En iyi puanı alıp da atanabilmek için, kendilerini hayattan soyutlayarak sınava hazırlanıyorlar" diyor.

» 22 kişiden biri şanslı

Memur sayımız 3 milyon 490 bin. Bu yıl 100 bin civarında yeni alım bekleniyor. Bu durumda her 22 adaydan sadece biri devlette iş bulacak. Uzmanlar "8 milyon çalışan 'özel'de asgari ücrete mahkûm. Kamuda en düşük maaş 5 bin TL'ye yakın. Özel için tatminkâr para, yan haklar, kıdem mekanizması şart" çağrısında bulunuyor.

ÖMER FARUK BİNGÖL » 5'TE

GENÇLER DEVLET KAPISI İÇİN HAYATTAN SOYUTLANIYOR KPSS EV HAPSI!

Ö. FARUK
BİNGÖL

Türkiye istihdam piyasasının en büyük problemlerinden biri, imalat sanayiindeki eleman açığı... Geçtiğimiz günlerde TIM Başkanı İsmail Güllü "İhracatta yeni rekorlar kıracağız, siparişler çok iyi, yeni imalat hatları kurup kapasite

temizi büyütüyoruz. Ancak burada çalışacak personel bulamıyoruz. Çok acil işçi ihtiyacımız var" demişti. İTO Başkanı Şekib Avdağ ise farklı bir noktaya temas ederek "Basit bir örnek vereyim; İstanbul'da bir genç motorlu kur-yede olduğunda 7 bin-7 bin 500 lira kazanç elde ediyor. Hal böyle iken bir CNC operatörünü 4 bin-4 bin 500 liraya çalıştırmayı düşünmek çok rasyonel olmaz. Ara eleman ücretleri makul seviyeye getirilmeli" ifadelerini kullanmıştı. İSO Başkanı Erdal Bahçivan da, sıklıkla "ara" değil "aranan" eleman vurgusu yaparak, imalattaki meslek gruplarının ailelere ve öğrencilere daha prestijli ve nitelikli gösterilmesi gerektiğini vurguluyor. İş arayan ve bulamayan gençler ise aynı gerekçeleri öne sürüyor: Sigorta yapılmıyor, çok çalışıyor, ücretler düşük, yan haklar yok...

SOYUTLANAN HAYATLAR

Hem lise hem üniversite düzeyindeki öğrencilere iş ve yaşam koçluğu yapan Rehberlik Danışmanı Adem Şengül, yıllardır gençlerin büyük çoğunluğunun Kamu Personeli Seçme Sınavına (KPSS) odaklanmış halde olduğunu anlattı. Şengül "Öyle bir hale geldi ki, artık lise yıllarından itibaren KPSS'ye çalışır olduk. Üniversiteler de kendi branş derslerini bir kenara bırakıp, daha fazla KPSS'ye çalışıyor. Teorik olarak KPSS'de 60 puan aldysanız tercih yapabilirsiniz. Kamu kurumları ise genellikle 65-70 puanı taban olarak belirliyor. Ancak pratikte iş çok farklı boyutlara ulaştı. Bütün gençler KPSS'ye yüklenince, atanmak için gerekli puanlar, lisansta 85-90 ve üzerine çıktı" dedi. Bugün herkesin bu yüksek puanları almak için çalıştığını belirten Adem Şengül "Bu sebeple gençler hayattan kopuyorlar. Velilerle konuşuyorum, günde 12 saat odasından çıkmadan KPSS'ye çalışan gençler var bugün!.. Ve kendini bu şekilde hayattan soyutlayanların sayısı azmsanacak gibi değil. Tamamen buraya odaklanmış durumdadır" diye konuştu.

Rehberlik uzmanları, gençlerin

Sanayici eleman ararken, işsiz gençler tarafında bambaşka bir tablo hâkim. 25 yaş altında 2 milyon resmî işsiz var. Ancak öğrenciler dâhil son bir yılda 2,2 milyon kişi KPSS'ye girdi.

Uzmanlar "İş aramıyor, eve kapanıp günde 12 saat KPSS'ye çalışıyorlar. Çünkü 8 milyon işçi 'özel'de asgari ücretli... Tatmin-kâr maaş, yan haklar, terfi, kıdem mekanizması şart" diyor.

100 bin kadro, 2,2 milyon aday!

- Türkiye'deki memur sayısı: 3 milyon 490 bin
- Toplam istihdam içindeki pay: Yüzde 12
- 2021'de alınacak memur sayısı: 100 bin
- KPSS'ye giren aday sayısı: 2,2 milyon

UNVAN	DERECE	ÜCRET
Uzman Doktor	1/4	10.093
Mühendis	1/4	8.669
Araştırma Gör.	7/1	8.231
Avukat	1/4	8.277
Polis Memuru	8/1	7.431
Vaiz	1/4	6.810
Öğretmen	1/4	6.553
Hemşire (Üniv)	5/1	6.357
Teknisyen	11/1	5.456
Memur (Üniv)	9/1	5.243

En düşük memur maaşı: 4.881
Asgari ücret: 2.825

BAZI YAN HAKLAR

- Bölgesel ödemeler
- Ek ders-ek mesai ücretleri
- Döner sermaye ödemesi
- Yabancı dil tazminatı
- Çalışmayan eş yardımı
- Çeşitli harcırahlar
- Vekalet ücreti

Yan haklar maaştan önemli!

■ Türkiye'de işsizlik oranı son açıklanan rakamlara göre yüzde 12'ye yükseldi. İşsiz sayısı TÜİK verilerine göre 3,9 milyon kişiyi buluyor. Atıl durumda bekleyen işsiz sayısı ise 8 milyon kişi civarında seyrediyor. Bu durumdaki işsizlerin yaklaşık 2 milyonunu, 25 yaş ve altındaki gençler

oluşturuyor. Öte yandan KPSS'ye son bir yılda lisans ve ön lisans mezunları toplamında ve öğrenciler de dahil olmak üzere, toplam 2,2 milyon aday katıldı. Uzmanlar bu durumu "Gençler açık bir şekilde özel sektöre ilgilenmediğini söylüyor. Bu uğurda âdetâ ev hapsine kapılıyorlar. Ba-

zen maaştan çok yan haklara bakıyorlar. Veliler tarafında da 'çocuğum doktor, mühendis, hukukçu olsun, saygın mesleklerde çalışsın' anlayışı devam ediyor. Bunlar zor konular. Özel sektörde tablonun doğru okunması ve ciddi bir dönüşüm şart" şeklinde yorumluyor.

'kamuda çalışma aşkı'nın sebeplerini şöyle anlatıyor: Bugünkü zihniyet, eski kafa değil. Yani 'sigortam yapılınsın, işim garanti olsun' şeklinde bir algı yok gençlerde. Daha bilinçliler ve beklentileri var. Bugün özel sektörde ücretler, kamuya göre oldukça aşağıda. Buna karşılık -özellikle de imalatta- çalışma şartları ağır ve mesai süreleri uzun. Yan haklar özel sektörde neredeyse hiç yok. Size sadece şuradan örnek vereyim: Kamuda 'refakatçi izni' diye

bir uygulama var. Anneniz-babanız ağır hasta iken, memurlar 3 ay 'refakatçi izni' alarak hastalarıyla ilgilenilebilir. Üstelik maaşlarından, haklarından hiçbir eksilme olmadan! Bütün bunları görüyor gençler. Çalıştıkları yerde kıdem ve terfi mekanizmasının işlemlerini bekliyorlar. Ücret artışlarının enflasyona yenilmesini çok önemli. Son yıllarda enflasyon ortada, özel sektör bu konuda da kamunun gerisinde. Memurların hakları toplu sözleşme-

lerle, açıklanan enflasyon oranlarıyla garanti altında. Ama bugün Türkiye'de 8 milyon civarında çalışan, asgari ücretli! Bunların hepsi özel sektörde. Tamam, belki bir çoğu zarfı hariçten kayıt dışı para alıyordu ancak emeklilikleri 'asgari'den işliyor. Şu anda en düşük memur maaşı 4 bin 880 TL, asgari ücret ise 2 bin 825 TL... Tabloya bu açılardan bakınca, gençlerin neden sanayi-de değil de odalarına kapandığını daha iyi anlıyoruz.